

NÕUKOGU OTSUS 2011/429/ÜVJP,

18. juuli 2011,

mis käsitleb Euroopa Liidu seisukohta bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade täiustamist, tootmist ja varumist keelustava ning nende hävitamist nõudva konventsiooni (BTWC) osapoolteks olevate riikide seitsmendaks läbivaatamiskonverentsiks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia, mille eesmärgiks on muu hulgas tugevdada bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade täiustamist, tootmist ja varumist keelustavat ning nende hävitamist nõudvat konventsiooni (BTWC), jätkata diskussiooni BTWC täitmise kontrollimise üle, toetada BTWC ülemaailmset kohaldamist ja riiklikku rakendamist, sealhulgas karistusõiguse kaudu, ja tugevdada selle järgimist.
- (2) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 28. aprillil 2004 ühehäälselt vastu resolutsiooni 1540 (2004), milles nimetatakse massihävitusrelvade ja nende kandevahendite levikut ohuks rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule. ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 27. aprillil 2006 ühehäälselt vastu resolutsiooni 1673 (2006), et tugevdada jõupingutusi resolutsiooni 1540 (2004) täieliku rakendamise edendamiseks. Nimetatud resolutsioonide sätete rakendamine aitab kaasa BTWC rakendamisele.
- (3) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 26. augustil 1988 vastu resolutsiooni 620 (1988), milles muu hulgas innustatakse peasekretäri viivitamatult läbi viima uurimist vastuseks väidetava keemiliste, bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade kasutamise kohta, mis kujutab endast 1925. aasta Genfi protokolli rikkumist. Peaassamblee võttis 8. septembril 2006 vastu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ülemaailmse terrorismivastase strateegia, mis on lisatud resolutsioonile 60/288, mille alusel ergutavad liikmesriigid peasekretäri ajakohastama ekspertide ja laborite nimekirju, samuti tehnilisi suuniseid ja menetlusi, mida peasekretär saab kasutada väidete õigeaegseks ja tõhusaks uurimiseks.
- (4) BTWC osapoolteks olevate riikide kuuendal läbivaatamiskonverentsil otsustati, et seitsmes läbivaatamiskonverents toimub Genfis hiljemalt 2011. aastal ning sellel tuleks läbi vaadata BTWC toimimine, võttes muu hulgas arvesse BTWC seisukohast ajakohast uut teaduse ja tehnika

arengut, BTWC osapoolteks olevate riikide (edaspidi „osalisriigid“) edusamme BTWCst tulenevate kohustuste täitmisel ning kuuendal läbivaatamiskonverentsil kokku lepitud otsuste ja soovitude rakendamisel tehtud edusamme.

- (5) Nõukogu võttis 27. veebruaril 2006 vastu ühismeetme 2006/184/ÜVJP⁽¹⁾ ja 10. novembril 2008 ühismeetme 2008/858/ÜVJP⁽²⁾. Mõlemad ühismeetmed edendavad BTWC ülemaailmset kohaldamist ja toetavad selle rakendamist osalisriikides. Lisaks edendab ühismeetme 2008/858/ÜVJP usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevate avalduste esitamist osalisriikide poolt ning toetab BTWC istungitevahelist protsessi.
- (6) Samaaegselt ühismeetmega 2006/184/ÜVJP kiitis Euroopa Liit heaks bioloogiliste ja toksiinrelvade ELi tegevuskava, mis täiendab nõukogu ühismeetmet bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni (BTWC) toetuseks,⁽³⁾ milles liikmesriigid kohustusid esitama iga aasta aprillis ÜROle avaldused usaldust suurendavate meetmete kohta ning ÜRO peasekretärile asjakohaste ekspertide ja laboratooriumite nimekirjad, et hõlbustada keemiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade väidetava kasutamise juhtude uurimist.
- (7) Pidades silmas BTWC seitsmenda läbivaatamiskonverentsi toimumist 5.–22. detsembril 2011, on vajalik Euroopa Liidu seisukohta ajakohastada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu eesmärgid bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade täiustamist, tootmist ja varumist keelustavat ning nende hävitamist nõudvat konventsiooni (BTWC) osapoolteks olevate riikide seitsmendal läbivaatamiskonverentsil on vaadata läbi BTWC toimimine ja uurida võimalusi selle täiendamiseks tugevdamiseks.

Kõnealuste eesmärkide saavutamiseks esitab liit 5.-22. detsembril 2011 toimival seitsmendal läbivaatamiskonverentsil konkreetsed ettepanekud.

⁽¹⁾ ELT L 65, 7.3.2006, lk 51.

⁽²⁾ ELT L 302, 13.11.2008, lk 29.

⁽³⁾ ELT C 57, 9.3.2006, lk 1.

Artikkel 2

Liit teeb seitsmendal läbivaatamiskonverentsil tööd eelkõige tagamaks, et BTWC osapoolteks olevad riigid (edaspidi „osalisriigid“) käsitleks järgmisi prioriteete:

- a) usalduse suurendamine vastavalt BTWCle,
- b) selle riikliku rakendamise toetamine ning
- c) selle ülemaailmse kohaldamise edendamine.

Artikkel 3

Artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja artiklis 2 sätestatud prioriteetide huvides liit:

- a) aitab kaasa sellele, et seitsmendal läbivaatamiskonverentsil vaadataks täielikult läbi BTWC toimimine, sealhulgas BTWCga võetud kohustuste täitmine osalisriikide poolt;
- b) toetab olulist istungitevahelist protsessi seitsmenda ja kaheksanda läbivaatamiskonverentsi vahelisel perioodil ning määrab kindlaks konkreetsed valdkonnad ja tõhustatud korra töö jätkamiseks selle protsessi alusel;
- c) toetab kaheksanda läbivaatamiskonverentsi korraldamist hiljemalt 2016. aastal;
- d) loob konsensuse eelnevate konverentside loodud raamistiku alusel seitsmenda läbivaatamiskonverentsi tulemuslikkuse tagamiseks ja edendab muu hulgas järgmisi põhiküsimusi:
 - i) töötamine selle nimel, et määrata kindlaks tõhusad mehhanismid, mille abil suurendada usaldust BTWC järgimise vastu, ja neid tugevdada;
 - ii) osalisriigid peaksid suutma tõendada konventsiooni järgimist teabevahetuse ja tõhustatud läbipaistvuse abil, mis on seotud nende rakendamisalase suutlikkuse ja meetmetega ning järgimise saavutamise kavatsustega. Selle võib saavutada deklaratsioonide, konsultatsioonide ja kohapealsete tegevuste kaudu, mis näitavad läbipaistvuse ja kontrolli paremat taset, kuid samuti teabevahetuse ja läbivaatamise kaudu istungitevahelises protsessis. Tunnistades, et praegu puudub konsensus kontrollimise suhtes, mis on täieliku ja tõhusa desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise režiimi keskne element, on liit valmis tegema tööd selle nimel, et määrata kindlaks võimalused sarnaste eesmärkide saavutamiseks;

iii) BTWCga võetud kohustuste tõhus rakendamine ja täielik järgimine kõikides osalisriikides. Vajaduse korral riiklike rakendusmeetmete, sealhulgas karistusõiguse, ning BTWC raames patogeensete mikroorganismide ja toksiinide kontrolli toetamine ja tugevdamine, sealhulgas suurendades rakendamise toetusüksuse – ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo – (edaspidi „rakendamisüksus“) suutlikkust toetada siseriiklikku rakendamist ning käsitledes seda küsimust istungitevahelisel ajal. Võiks kaaluda täiendavaid meetmeid ja võtta vastu otsuseid siseriikliku rakendamise tõhustamise viiside ja vahendite kohta. Liit ergutab pidama arutelusid sellealaste võimaluste üle, eelkõige siseriiklike õigusaktide, siseriiklike sidusrühmade vahelise koordineerimise ning piirkondliku ja allpiirkondliku koostöö valdkonnas, ning asjakohaste bioohutuse ja -turvalisuse alaste juhtimissandardite rakendamise üle bioteadusinstituutide puhul;

iv) maailma kõikide riikide ühinemine BTWCga, sealhulgas kõikide BTWCga mitte ühinenud riikide üleskutsumine viivitamatule BTWCga ühinemisele ning õiguslikule kohustumisele desarmeerida bioloogilised ja toksinrelvad ning tõkestada nende levikut; kuni kõnealuste riikide BTWCga ühinemiseni innustada neid osalema vaatlejatena osalisriikide kohtumistel ja rakendama BTWC sätteid vabatahtlikult. Töötamine selles suunas, et bioloogiliste ja toksinrelvade keelustamise eeskiri tunnistataks rahvusvahelises õiguses ülemaailmselt siduvaks normiks, sealhulgas BTWC ülemaailmse kohaldamise kaudu, ning seetõttu soovitates võtta vastu ülemaailmse kohaldamise tegevuskava, mida koordineerib rakendamisüksus ning mida hinnatakse eriistungitel istungitevahelises protsessis;

v) jõupingutused läbipaistvuse ja usalduse suurendamiseks hõlmavad usaldust suurendavate meetmete mehhanismi. Liit soovib tõhustada seda mehhanismi, määrates kindlaks meetmed usaldust suurendavate meetmete mehhanismis osalemise ning nende kvaliteedi ja terviklikkuse suurendamiseks;

vi) BTWC artikliga X seotud koostöö ja abi läbipaistvuse suurendamine ning teiste rahvusvaheliste organisatsioonide töö ja eriteadmiste arvesse võtmine. Liit jätkab BTWC artikli X konkreetse rakendamise toetamist oma erinevate abiprogrammide kaudu ning soovib jätkata ühiste arusaamade väljatöötamist, mis on aluseks tulemuslikule tegevusele seoses BTWC raames tehtava rahuotstarbelise koostööga. Võiks kaaluda täiendavaid meetmeid ja teha otsuseid, et tõhustada rahuotstarbelist bioloogiateaduse ja tehnoloogia alast rahvusvahelist koostööd ning abi ja teabevahetust ning et edendada suutlikkuse suurendamist haiguste seire, avastamise, diagnostika ja nakkushaiguste kontrolli all hoidmise valdkonnas;

- vii) ÜRO peasekretäri mehhanismi tugevdamine bioloogiliste ja toksinrelvade väidetava kasutamise juhtude uurimiseks. Täiendavaid meetmeid võiks kaaluda ja otsuseid teha BTWC artikli VII kontekstis mis tahes osalisriigi taotlusel abi pakkumise ja asjakohaste organisatsioonidega koordineerimise kohta bioloogiliste ja toksinrelvade väidetava kasutamise puhul, sealhulgas parandada riikide suutlikkust haiguste seire, avastamise ja diagnostika ning rahvatervisesüsteemide alal. Eraldi tehtud töö ÜRO peasekretäri mehhanismi tugevdamisel bioloogiliste ja toksinrelvade väidetava kasutamise juhtude uurimiseks võib kaudselt aidata tugevdada BTWC artiklite VI ja VII rakendamist;
- viii) teaduse ja tehnika selliste asjakohaste arengute sagedasema hindamisprotsessi toetamine, millel võib olla mõju BTWCle, nagu keemia ja bioloogia üha suurem omavaheline lähenemine ning arengud kiiresti arenevates sünteetilise bioloogia ja nanotehnoloogia valdkondades;
- ix) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidest 1540 (2004) ja 1673 (2006) tulenevate kohustuste täitmine, eelkõige välistamiseks ohtu, et bioloogilisi ja toksinrelvi võidakse omandada või kasutada terroristlikel eesmärkidel, sealhulgas välistamiseks terroristide võimalikku juurdepääsu materjalidele, varustusele ja teadmistele, mida võidakse kasutada bioloogiliste ja toksinrelvade väljatöötamiseks ja tootmiseks;
- x) G8 ülemaailmsed partnerlusprogrammid, mis on suunatud desarmeerimise ning tundlike materjalide, seadmete ja teadmiste kontrollimise ning turvalisuse toetamisele;
- xi) aastatel 2007–2010 istungitevahelise protsessi raames tehtud töö alusel tulevaste meetmete kaalumise ja võtmine ning püüdlused arutada ja edendada ühist arusaamist ja tulemuslikku tegevust BTWCs sätestatud keelu rakendamiseks vajalike siseriiklike meetmete võtmise alal.

Artikkel 4

BTWC järgimise suurendamiseks edendab liit:

- a) meetmeid, mis on seotud usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevate avaldustega ja millega
- i) vaadatakse läbi iga-aastased usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevad avaldused, mis on korrapärane siseriiklik vahend rakendamise ja järgimise deklareerimiseks, ning arendatakse neid edasi seda eesmärki silmas pidades;
- ii) parandatakse usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevate avalduste kvaliteeti järgmiselt:
- lihtsustades võimalikult suures ulatuses usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevaid vorme ning

kõrvaldades võimaliku ebamäärasuse. Üksikasjalikud ja konkreetsed ettepanekud usaldust suurendavate meetmete muutmiseks rajanevad Genfi foorumi töörühmade aruannetel;

- toetades usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevates vormides esitatud teabe kogumist. Sel eesmärgil toetaks liit rakendamiseks suuremat rolli siseriiklike teabekeskuste ja konventsiooni järgimise tagamise eest vastutavate siseriiklike asutuste toetamisel. Selline toetus võib hõlmata näiteks andmekogu ja kasutajatoe funktsiooni loomist, usaldust suurendavate meetmete vorme mitmes keeles, elektroonilise formaadi kasutuselevõttu, piirkondlike seminaride korraldamist siseriiklikele teabekeskustele;
- luues stiimulid usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevate avalduste esitamiseks, näiteks lisades üksikasjad BTWC artikliga X seotud teabe kohta usaldust suurendavate meetmete mehhanismi (kasutades praegust D-vormi või luues uue vormi);

iii) suurendatakse usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevate vormide asjakohasust ja terviklikkust järgmiselt:

- osutades kõikidele asjakohastele BTWC artiklitele, võttes hoolikalt arvesse vajadust saavutada sobiv tasakaal kasuliku teabe andmise ja selle saamiseks vajaminevate jõupingutuse vahel. Selle eesmärk on vältida keerukuse ja töökoormuse suurenemist, mis võiks osalemist takistada;
- muutes usaldust suurendavaid meetmeid võimaliku kaheastmelise lähenemisviisi abil, jättes uue istungitevahelise protsessi otsustada need muudatused, mis võivad vajada täiendavat läbivaatamist;

b) meetmeid, mis on seotud ÜRO peasekretäri mehhanismiga bioloogiliste ja toksinrelvade väidetava kasutamise juhtude uurimiseks; kinnitades, et osalisriikide jaoks on vajalik tagada kõnealuse mehhanismi sätete tõhusus ning sellesuunaliste praktiliste sammude tegemine, näiteks toetades koolitusprogramme ja arendades analüüsilaborite süsteemi.

Artikkel 5

Lisaks artiklis 1 sätestatud eesmärkidele ja artiklis 2 sätestatud prioriteetidele toetab liit rakendamiseks suuremat rolli tugevdamist. Eelkõige toetab liit:

- a) rakendamiseks suuremat rolli tugevdamist veel viie aasta võrra;
- b) järgimise tegevuste lisamist rakendamiseks suuremat rolli tugevdamist:
- i) side- ja teabeplatvormi rajamine, mis käsitleb poliitikat, teaduslikku ja muud BTWC puhul asjakohast tegevust (andmekogu / elektroonilise andmebaasi loomine, et tõsta osalisriikide, akadeemiliste ringkondade ja tööstussektori teadlikkust);

- ii) side pidamine ja teabe vahetamine teiste asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonidega;
 - iii) BTWC siseriikliku rakendamise täiendav tugevdamine, hõlbustades siseriikliku rakendamise alast teabevahetust ja nõustamist;
 - iv) usaldust suurendavate meetmete süsteemi täiendav toetamine, osaledes usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevate avalduste läbivaatamisprotsessis. Usaldust suurendavate meetmete läbivaatamisel saadud teabe alusel võiks volitada rakendamiseksust koondama BTWC artikliga X seotud teavet sidusandmebaasi;
 - v) teaduse ja tehnika arengu ja selle poolt BTWCle avaldatava mõju läbivaatamise süsteemi väljatöötamine;
 - vi) ülemaailmse kohaldamise tegevuskava väljatöötamine;
- c) rakendamiseksuse praeguste töötajate arvu piisavat suurendamist, et üksus saaks viia ellu punktis b nimetatud tegevusi.

Artikkel 6

Istungitevahelise protsessi läbivaatamise ja tugevdamise toetamiseks liit eelkõige:

- a) toetab järgmiste teemade käsitlemist uues istungitevahelises protsessis kas istungitevaheliste teemadena või eritöörühmades:
 - i) siseriiklik rakendamine;
 - ii) ülemaailmse kohaldamine;
 - iii) läbivaatamiskonverentsi järgne täiendav töö usaldust suurendavate meetmetega;
 - iv) BTWC artiklite VII ja X kohane abi ja koostöö, sealhulgas asjakohaste reguleerivate raamistike arendamise ja vastuvõtmise (keskendudes eelkõige bioohutusele ja bioturvalisusele) nõuete kindlaksmääramine;
 - v) teaduse ja tehnika areng;
- b) toetab asjakohase teaduse ja tehnika arengu sagedasemat hindamist. Rakendamiseksust võiks oma uuendatud volituste kaudu sellekohast rolli täita. Lisaks üksikasjalikule arutelule istungitevahelise protsessi käigus võiksid osalisriigid otsustada alternatiivsete võimaluste üle arutada teadus- ja tehnikaküsimusi (st luua uus töörühm, lisada teaduse ja tehnika

küsimus osalisriikide kohtumiste päevakorda, korraldada ekspertide kohtumisi teaduse ja tehnika vallas, luua nõustamiskomisjon või avatud teaduse ja tehnika foorum);

- c) toetab siseriiklike regulatiivsete raamistike arendamist, eelkõige bioohutuse ja bioturvalisuse valdkonnas. Laboritele ja tööstussektorile bioohutuse ja bioturvalisuse asjakohaste juhtimisstandardite vastuvõtmine, kuigi need ei asenda mingil viisil konventsiooni järgimise korda, võib aidata osalisriikidel pikas perspektiivis rakendada BTWCs sätestatud kohustusi. Need võivad osutada koos teiste meetmetega ka kasulikuks vahendiks, et aidata kaasa tõhustatud järgimise korra saavutamisele tulevikus. Arutelu sellise arengu üle asjakohase tööstussektoriga võiks olla osa uuest istungitevahelise protsessist;
- d) toetab istungitevahelise protsessi otsustava loomu tugevdamist, uurides erinevaid võimalusi, näiteks osalisriikide kohtumise lõpparuande siduvaks tegemine, tegevuskavasdes kokkuleppimine, konkreetseid teemasid, tegevuskavasid või soovitusi käsitlevate töörühmade loomise kaalumise.

Artikkel 7

Ülemaailmse kohaldamise toetamiseks liit:

- a) toetab konkreetseid meetmeid ja tegevusi sätestava ülemaailmse kohaldamise tegevuskava vastuvõtmist, mida haldab rakendamise toetusüksus. Tegevuskava võib sisaldada teavitustegevust, ühiseid demarše, asjakohaste dokumentide tõlget, selliseid stiimuleid nagu teabevahetus abipakkumiste kohta, ja abivisiite esimeste usaldust suurendavate meetmete avalduste täitmiseks. Seda tegevuskava hinnatakse ja vajaduse korral muudetak igal osalisriikide kohtumisel;
- b) toetab ülemaailmset kohaldamist käsitlevate eristungite või töörühma koosolekute korraldamist istungitevahelise protsessi ajal, et koordineerida erinevate osalejate teavitustegevust ja kavandada piirkondlike algatusi.

Artikkel 8

Liit toetab BTWC artikli X rakendamise läbivaatamist seitsmendal läbivaatamiskonverentsil. Läbivaatamise eesmärk on:

- a) uurida, kuidas integreerida abiga seotud teavet usaldust suurendavatesse meetmetesse, vaadates läbi D-vormi või luues uue vormi, et võimaldada osalisriikidel koostöö ja abiga seotud tegevuse kohta teavet vahetada;
- b) volitada rakendamiseksust koguma BTWC artikliga X seotud teavet sidusandmebaasi, mis võiks asuda veebisaidi piiratud juurdepääsuga osas.

Artikkel 9

Liidu poolt artiklites 1 kuni 8 sätestatud eesmärkidel võetavad meetmed hõlmavad:

- a) artiklites 1 kuni 8 sätestatud seisukohal põhinevaid liidu ettepanekuid konkreetsete, praktiliste ja teostatavate menetluste kohta, mis esitatakse BTWC rakendamise tõhustamiseks osalisriikidele kaalumiseks seitsmendal läbivaatamiskonverentsil;
- b) liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja või liidu delegatsioonide demaršide;

- c) seitsmenda läbivaatamiskonverentsi eel ja selle ajal liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja või ÜRO juures tegutseva liidu delegatsiooni esitatud avaldusi.

Artikkel 10

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel, 18. juuli 2011

Nõukogu nimel

eesistuja

C. ASHTON